

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив
Инструктаж на служителите, управляващи служебни МПС в ПГЕЕ
Пловдив

Утвърдил:.....

ИНЖ.КАМЕЛИЯ СТОЯНОВА
ДИРЕКТОР на ПГЕЕ ПЛОВДИВ

1. За управление на автомобили водачите на МПС следва:

- да притежават свидетелство за управление на МПС със съответната категория;
- да нямат противопоказания за управление на МПС;
- да извършват проверка на техническото състояние на превозните средства преди употребата им съгласно Приложение № 1 и само при изправно МПС да предприемат действия по излизане на път;
- да спазват изискванията на нормативната уредба за безопасно движение по пътищата;
- по време на управление на автомобила водачите на МПС да не използват мобилен телефон освен чрез устройство, позволяващо използването на телефона без участие на ръцете му.

2. Използване на технически изправно и безопасно превозно средство

- Следи за навременно извършване на технически преглед на превозното средство;
- Да се извършва проверка от страна на служителите, шофиращи служебни автомобили, на техническото състояние на превозните средства преди употребата им съгласно „Списък за проверка на техническото състояние на служебни автомобили“ (Приложение № 1). Всеки шофьор с подписа си в графата от пътната книжка „МПС е технически изправно“ или чрез попълване на Приложение № 1 да удостоверява техническата изправност на МПС и само при изправно МПС да предприема действия по излизане на път
- Всяко моторно превозно средство трябва:
  - o да е преминало годишен технически преглед;
  - o да се ремонтира при неизправност в оторизиран сервиз;
  - o да бъде оборудвано с изправен пожарогасител; с комплект за първа долекарска помощ (аптечка), светлоотразителен триъгълник; светлоотразителна жилетка, комплект инструменти и резервна гума;
  - o да отговаря на съответните изисквания и стандарти към пътнотранспортните средства, съгласно Правилника за прилагане на Закона за движение по пътищата.

3. Да повишава квалификацията си

- Да провежда допълнителни курсове за повишаване и/или усъвършенстване на подготовката на служители, които имат право да управляват служебни МПС, например на Тема: Безопасно шофиране и управление в критични ситуации;
- провеждане на обучения/курсове по първа долекарска помощ на всички служители минимум веднъж годишно;

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив

- включване в периодичните инструктажи на темата „Първа долекарска помощ“. Цел опресняване на знанията за оказване на първа долекарска помощ.
- Да информира медицинското лице в ПГЕЕ и прекият си ръководител, преди управление на служебното МПС, за употребата на медикаменти (лекарства) или за здравословното си състояние, емоционален стрес и др., които биха повлияли върху способността за шофиране;

4. Избор на маршрут за осъществяване на служебни пътувания

- създаване на организация за определяне на нискорисков маршрут за осъществяване на съответното служебно пътуване;

- водачите на служебни автомобили преди всяко пътуване определят възможните маршрути за осъществяване на служебното пътуване, преценяват риска и избират нискорисков маршрут.

3. За осигуряване на безопасно движение по пътищата водачите на МПС трябва:

3.1. да спазват правилата за безопасно движение по пътищата;

3.2. да не правят излишни опити за изпреварване при движение в колона, а да поддържат скоростта на колоната, движейки се на подходяща дистанция;

3.3. да не навлизат в кръстовище дори и да имат зелен сигнал, при интензивно градско движение и образували се колони, за да не предизвикват задръстване, ако платното напред е заето от автомобили;

3.4. да преминават бавно и предпазливо покрай спирките на обществения транспорт, да внимават за внезапни действия на възрастни пешеходци и деца

3.5. да поставят задължително предпазни колани по време на управление на МПС;

3.6. да повишават непрекъснато компетентността си по отношение поддържане на автомобилите, за рисковете, свързани с характерните особености в поведението на другите участници в движението и особено на най-уязвимите групи, каквито са децата, лицата с намалени двигателни възможности и велосипедистите;

3.7. да поддържат високо ниво на техническа изправност на служебните МПС, като особено внимание се обръща върху системите и елементите, свързани с безопасността на движението;

3.8. да се съобразяват с всички фактори, които влияят върху поведението им, за да осигуряват във всеки момент от управлението на МПС условия за максимална сигурност;

3.9. да ползват режим на управление, не позволяващ умората да влияе върху способността за шофиране по време на участие в движението;

3.10. да управляват МПС така, че да не създават опасни ситуации;

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив

3.11. да информират незабавно прекия си ръководител при участие в ПТП - за ситуацията, пострадалите и щетите, ако има такива, както и да съобщават на компетентния орган за произшествието, да поставят предупредителни знаци и да окажат помощ, ако има пострадали при произшествието;

3.12. да информират незабавно прекия си ръководител при употребата на медикаменти (лекарства) или за здравословното си състояние, емоционален стрес и др., които биха повлияли върху способността за шофиране;

3.13. да установяват и докладват своевременно при констатиране на технически неизправности на управляваното МПС, които биха застрашили както техния живот, така и на участниците в движението;

3.14. да избират подходящо време и маршрут за пътуване на дълги разстояния, за да избегнат върховото натоварване на пътищата; по-възможност да пътуват през светлата част от денонощието.

4. За осигуряване на безопасно шофиране през нощта водачите на МПС трябва:

4.1. да променят ъгъла на огледалото за обратно виждане, за да намалят ефекта на заслепяване от автомобилите зад тях;

4.2. да намаляват скоростта при превключване от дълги на къси светлини, при движение по тъмно, за да има възможност за спиране в зоната на видимостта;

4.3. да не шофират бързо през нощта.

5. За осигуряване безопасно шофиране в дъждовно време водачите на МПС трябва:

5.1. да спазват безопасно разстояние от автомобилите пред тях;

5.2. да използват къси светлини.

6. За осигуряване безопасно шофиране при мъгла водачите на МПС трябва:

6.1. да включат на къси светлини и фарове за мъгла;

6.2. да спазват ограниченията на скоростта и да избягват да изпреварват;

6.3. да спазват необходимата дистанция от автомобилите пред тях, за да имат време да реагират в извънредни случаи;

6.4. да шофират по-бавно при гъста мъгла.

7. За осигуряване безопасно шофиране върху лед и сняг водачите на МПС трябва:

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив

- 7.1. да изчистят снега и леда от колата, преди да потеглят;
  - 7.2. да внимават с пръскането на течност за почистване на стъклата когато времето е много студено. Дори и да е зимна, комбинацията от разпръскването ѝ заедно с ниската температура и бързата скорост на движение, могат да я вледенят при допира ѝ със стъклото;
  - 7.3. да обръщат внимание на задното стъкло. Дори почистено, то лесно се залежда при движение. Затова може да се налага да включат нагревателя през определен период от време;
  - 7.4. да стартират автомобила плавно. Да не натискат прекалено силно педала на газта. След като потеглят, да проучат пътните условия, особено ако не се чувстват напълно уверени. Да натиснат леко спирачката на празен участък, за да придобият представа за реакцията на колата върху заснежения и/или залежен път;
  - 7.5. да карат бавно. Шофирането при намалена скорост е най-добрата предпазна мярка срещу неприятности, когато се шофира по хлъзгави пътища. „Черният лед“ е невидим. Да бъдат нащрек. „Черният лед“ ще направи пътят да изглежда като блестящ нов асфалт. През зимата настилката трябва да изглежда сиво-бяла;
  - 7.6. да поддържат умерена скорост и използват ниски предавки, за да контролират автомобила при наклон. Да намаляват скоростта, когато приближават кръстовища, покрити със сняг или лед;
  - 7.7. да спазват безопасно разстояние от автомобила пред тях. Спирачното разстояние по залежен път се удвоява спрямо сухия път. Например от около 45 м при скорост 60 км/ч на 80 м при залежена повърхност на пътя;
  - 7.8. да натискат педала на газта и спирачките внимателно, за да избегнат поднасянето;
  - 7.9. да засилят вниманието и намалят скоростта, когато видят предупредителен знак за приближаване на мост. Стоманените и бетонните мостове е вероятно да бъдат залежени даже когато няма лед на асфалта (защото мостовете на открито се изстудяват по-бързо от пътя, който е изолиран чрез терена).
8. За осигуряване безопасно шофиране при кален терен водачите на МПС трябва:
- 8.1. да обърнат внимание на следите от други превозни средства, за да преценят дълбочината и плътността на калта;
  - 8.2. да определят вида на превозните средства, които са оставили следите, по размера и широчината на следите. Да използват тази информация, за да преценят дали автомобилът е способен да премине;
  - 8.3. да намалят скоростта.
9. За осигуряване безопасно шофиране при силен вятър водачите на МПС трябва:

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив

- 9.1. да намалят скоростта и да бъдат готови да спрат по всяко време;
- 9.2. да внимават за пешеходци, изтласкани на пътя от силния вятър;
- 9.3. да имат предвид, че пешеходците не могат да чуят клаксона поради силния вятър;
- 9.4. да се уверят, че ако транспортират товар той е здраво закрепен;
- 9.5. да затворят всички прозорци. Отвореният прозорец може да привлече различни въздушни частици (като например прах), които могат да намалят видимостта.

10. За осигуряване безопасно шофиране в планински райони водачите на МПС трябва:

- 10.1. да проверят прогнозата за времето и пътните условия в планинския район и да изберат маршрута си внимателно;
- 10.2. да информират поне още един човек къде и кога ще пътуват и кога трябва да се върнат. Ако не се върнат на време той ще може да предупреди службите за спешна помощ на тел. 112, ако е необходимо;
- 10.3. да шофират внимателно и да намалят скоростта в завой, особено когато няма видимост;
- 10.4. да не ускоряват и никога да не изпреварват в слепи завой (при липса на видимост).

11. За осигуряване безопасно шофиране по автомагистрала водачите на МПС трябва:

- 11.1. да спазват винаги ограниченията на скоростта;
- 11.2. да сигнализируют винаги преди изпреварване или смяна на лентата. Бързата смяна на платното на движение и рязкото използване на кормилото при спиране или ускоряване може да предизвика плъзгане;
- 11.3. да задминават други коли само когато е безопасно да го направят, да бъдат търпеливи;
- 11.4. да не въртят рязко волана, в противен случай може да загубят контрол над автомобила и да се преобърнат. Движенията върху кормилото да са плавни и точни. Трябва да избягват резките движения и маневри. Всичко – ускорението, спирането, завиването, престрояването, трябва да бъдат плавни и умерени.

12. За намаляване на травматизма, предизвикан от ПТП

Професионална гимназия по електротехника и електроника Пловдив

1. оборудване на всички превозни средства с предпазни колани на всички седалки, ако това не е направено;
2. оборудване на служебните МПС с предпазни средства за деца съгласно изискванията на Закона за движение по пътищата, когато дейността предполага транспортирането на деца;
3. осъществяване на контрол за поставянето на предпазни колани от всички пътници, използващи както предните, така и задните седалки

---

13. Реакция след настъпване на ПТП

Описание: Пътнотранспортните катастрофи са особена категория кризисни ситуации, които могат да причинят смъртта на много хора. Първите 5-6 минути са от решаващо значение за спасяването на пострадалите.

Действия: При настъпване на инцидент на пътя, дори когато не са участници в него, служителите следва:

1. Да подадат сигнал до единен спешен номер 112 със следната информация:
Къде? – посочва се точното място, ако ПТП е в града и се посочва ориентир, ако злопоуката е извън населено място; **Какво?** – посочва се с какъв вид автомобил – лек, тежкотоварен, пътнически, с опасен товар (номер на оранжевата табела) или друг. Посочва се какъв точно е обемът на щетите, според това което се вижда; **Колко?** – посочва се броя на пострадалите и по възможност се описват техните наранявания; **Кой?**

– казва се фамилията на човека подаващ сигнала и се преминава към оказване на първа долекарска помощ и обезопасяване на района.

2. Да поставят светлоотразителен триъгълник на 30 м от мястото на ПТП в градски условия и на 100 м в извънградски.

3. Да спрат преминаващите автомобили около мястото на инцидента и да поискат помощ, като при това се погрижат преди всичко за собствената си сигурност.

4. Да се опитат да оценят състоянието на пострадалите, да го степенуват по важност и съответно, да окажат адекватна помощ. Оценката на състоянието на пострадалите включва:

4.1. дали пострадалите се намират в съзнание;

4.2. дали пострадалите могат да се движат. Препоръчително е движението на пострадалите да се избягва до пристигане на екип на Спешна медицинска помощ. Ако е необходимо преместване на пострадалите да се избягват резките движения и да се пази гръбначния им стълб;

4.3. ако има наличие на обилно кръвотечение от ключова важност е то да бъде спряно;

4.4. ако пострадалите имат фрактури на крайниците, да се обездвижат.